

Jinsia, ushirikiano, na usalama

Watetezi wa haki za binadamu wanapata hatari ambazo zinaundwa na jinsia zao, mambo mengine ya utambulisho wao, masuala ya haki za binadamu wanazotetea, na hali za kijamii na kisiasa ambapo wanafanya kazi zao. Watetezi wengine wa wanawake wanapata viwango vya juu vya ubaguzi wa kijamii na taasisi kuliko wengine; wengine pia wanabaguliwa katika harakati za kijamii za haki za binadamu. Sera hii fupi inachunguza jinsi jinsia na ushirikiano vinavyoathiri usalama wa watetezi wa wanawake, masuala wanayokabiliana nayo, na uzoefu wao wa usalama na ulinzi.

Hatari juu ya jinsia na ushirikiano

Ili hali watetezi wote katika utafiti wetu walisema wanapata unyanyasaji, vitisho na mashambulizi, watetezi wa wanawake hasa waliathiriwa na mashambulizi ya machafuko, umarishaji wa ubaguzi wa kijinsia na unyanyasaji, matukio makubwa ya vitisho dhidi ya familia, na viwango vya juu vya unyanyasaji wa Kingono. Kama mlinzi wa mwanamke huko Mexico alisema,

*Nadhani kuna tofauti ya jinsia kati ya wawakilishi wa wanawake na wanaume. Kwa mfano, wenzangu wa kiume hawajawahi kupokea ujumbe ambaa unasema, "Nitawabaka wewe", "Nitawashusha **** kwako'. Kama wanawake, sisi hupokea vitisho sawa kama wanaume, lakini pia ni wazi kuwa kuna hatari zingine zinalenga wanawake peke yao.*

Mlinzi mwininge mwanamke aliyefanya kazi huko Mexico alikumbuka kwamba baada ya maandamano "watu waliofungwa walipigwa, si wanawake. Wanawake waliambiwa watoe nguo na kuweka mbele ya daktari kuchunguzwa. Wanawake walikumbushwa kwamba walikuwa na watoto na wao wanaweza kutoweka".

Matusi juu ya ndoa, vitisho vya unyanyasaji wa kijinsia na ngono mara nyangi hutumiwa dhidi ya watetezi wa wanawake na binti zao. Mwanamke wa Kenya anayehusika

na haki za mazingira aliona, "katika hotuba yao walitishia na kutishia mimi, waliniita mwanamke asiye na maana na mchungaji aliyeachwa na mumewe".

Vurugu dhidi ya watetezi wa wanawake hulingana na masuala wanayofanya na utambulisho wao. Wanaharakati wanaotetea haki za wanawake, wasichana, wafanyakazi wa ngono na watu wa LGBTIQ* walipata vitisho na mashambulizi makubwa kutokana na kukosekana kwa usaidizi wa umma kwa sababu ya kazi zao. Wale wanaofanya kazi kwenye haki za ardhi na mazingira pia walipata hatari kubwa kutoka kwa makampuni na watendaji wa serikali.

Mtetezi wa mwanamke huko Mexico alikumbuka,

Nakumbuka kwamba nilifanya kazi kwenye kampeni ya utoaji mimba katika mitando ya kijamii. Sijawahi kupokea vitisho kama vile niliyopata wakati wa kufanya kazi kwenye kampeni hiyo, mambo kama: "Natumaini mtoto wako ana huzuni kuwa wewe ni mama yake" ... mambo kama hayo kwenye Twitter, ambayo yanaogofya, yenye ukatili, yanahusiana na ngono, na faragha ya watu ... wakati immoja kulikuwa na mtu ambaye ailiingia kwenye ofisi na akajaribu kunitendea ngono kwa nguvu.

Mshambuliasi wa mwanamke huko Colombia alisisitiza kuongezeka kwa vurugu na vitisho wakati alipoanza

kufanya kazi kutetea haki za mazingira. Vitisho vilikuwa wazi "kutua ndio kumaliza kuwepo kwa upinzani wowote kwa miradi mikubwa."

Ubaguzi wa kijamii na taasisi

Watetezi wa wanawake waliona kuwa mashirika ya ulinzi, maafisa wa utekelezaji, washiriki wa jamii na hata wafanyakazi wenzao mara nyngi hawakuchukulia vitisho na dhurumu dhidi ya watetezi wa wanawake kwa uzito.

Ubaguzi wa kijamii na taasisi ni hasa kwa wa LGBTIQ; kukataa utambulisho wao wa jinsia na ngono huongeza hatari zao. Mtetezi wa mwanamke wa kufanya kazi kwenye haki za LGBTIQ nchini Kolombia alielezea jinsi alivyofanya ripoti mia moja na hamsini kwa polisi kwa kipindi cha miaka kumi, lakini kwa haya,

hakutakuwa na kifungo hata moja kwa polisi. Malalamiko yetu na taarifa za wanawake wa kike, ni ikiwa utatesa mtu wa mashoga au hata kumwua - hakuna kitu kitatokea. Na polisi walisema hivi kwetu: "Endelea, tuelele! Hakuna kitatokea!"

Nilitambua kuwa matangazo yangu hayakusaidia kutatua tazito hilo. Walikuwa wanapitia tu yale niliyoandika kwenye ofisi nyngine, lakini hakuna mtu aliyetaka kufanya chochote. Mamlaka ambazo zina uwezo wa kufanya kitu hazitaki kusaidia jumuiya ya LGBTI, na hasa wanawake wa trans. Hatupewi umuhimu ambao tunastahili. Sisi ni kundi la watu ambao, kwa kihistoria, wamekuwa wakichukuliwa, kutengwa na kukataliwa.

Mtetezi wa mwanamke wa Trans, Bogota, Kolombia

Vile vile, nchini Kenya, mlinzi wa mwanamke ambaye alishambuliwa kimwili kwa ajili ya kulinda wafanyakazi wa kijinsia alipata ubaguzi na polisi, ambaye alimwambia "anastahili". Alipoulizwa ikiwa mtu ye yeyote alimsaidia, alijibu hivi: "Hakuna mtu aliyenisaidia. Ikiwa sikuwa na fedha, ningefariki ... Niliweza kuenda hospitali na kupata matibabu. Kama sii hivyo, ningekuwa nimekufa leo."

Vitisho na mashambulizi dhidi ya familia na wapendwa

Vitisho vinavyolenga familia na wapendwao ni ngumu kwa watetezi wa wanawake kubeba. Huko Kenya, mlinzi wa wanawake aliripoti kwamba nyumba ya mama yake iliteketezwa kwa sababu ya uharakati wake wa haki za binadamu. Huko Mexico, mlinzi alisema juu ya jinsi ofisi yake ilivunjwa na ishara ilioachwa kwa onyo: "Nilikuwa na picha mbili za watoto wangu kwenye dawati langu, waliweka duru za ajabu karibu, ilikuwa sawa na wenzake wengine."

Vivyo hivyo, nchini Kenya, mlinzi wa mwanamke aliripoti hivi:

Mimi ni mtu mwenye ujasiri, lakini mara ya kwanza niliogopa sana nilipokuwa nikishambuliwa na wapiganaji wenye silaha ambao walitangaza wazi kwamba nilikuwa

nimesimama dhidi ya watu wenyewe nguvu sana katika jamii. Wakati huo, niliogopa mwana wangu; Niliogopa wangempiga risasi.

Mwingine huko Mexico alijadili hatia aliyo hisi kwa sababu ya hatari ya kazi yake kwa ajili ya familia yake. "Niliwaambia [watoto wangu] hali hiyo na kwamba sitaacha (uharakati) ... Nadhani ulimwengu mwingine wenyewe haki inawezekana ... watoto wangu watatu waliheshimu uamuji wangu, jambo hilo lilikuwa muhimu."

...kuna wakati ambao, kwa njia ya hila au kwa ukatili unapaswa kulipa kwa kudharau mantiki ya kijamii ambayo inalenga wanaume sana. Wanasema, 'Unawezaje kuweka watoto wako katika hatari kwa kushiriki [katika siasa]? Ikiwa wewe ni mama, unaweza kuwa jiwe la msingi la nyumba yako.

Mwanamke mlinzi, Mexico

Shinikizo kutoka kwa familia na wapendwa

Watetezi wa wanawake pia hupata vitisho kutoka kwa familia zao. Mara nyngi pia huhusishwa na matarajio ya kijamii na unyanyapaa. Mtetezi wa mwanamke wa trans nchini Kenya aliripoti jinsi utambulisho wake na uharakati wake ulivyoathiri uhussiano wake na familia yake: "Waliniita kuwajibika ... Ilikuwa ngumu sana, nilitaka kujiuwa. Sikuweza kuendelea na kazi yangu wakati huo."

Vivyo hivyo, mlinzi wa mwanamke huko Misri aliripoti hivi:

Ninakabiliwa na familia yangu wakati ninajaribu kulinda mwanahabari wanaofikiria kuwa dhidi ya serikali, au dhidi ya mwelekeo wao kwa wakati fulani. Hii inatofautiana na kupigana nami na mahusiano halisi ya kukata. Ili hali hii inaonekanakama haina uzito ikilinganishwa na vitisho vya usalama, shinikizo la kisaikolojia na kijamii linaweza kusababisha mtu kuwacha kazi wakati wowote.

Unyanyapaa wa kijinsia pia unaathiri mahusiano ya wanaharakati, familia na wapendwao, hali ambayo inawenza kutumiwa na serikali na watendaji wengine.

Kama msichana, changamoto kuu ambayo ninakabiliana nayo, ni wasiwasi wa kijamii ya kukabiliana na matatizo na usalama kama msichana, kama vile wasiwasi wa familia yangu kuhusu kujihusisha kwangu katika siasa na kwamba kama mimi kukamatwa, haitakuwa sawa kama nikiwa kijana, wasichana wanaweza kuwa na ukiukwaji wa kimwili ...

... mashirika ya usalama ilijua kuwa hii ilikuwa ni hatua ya udhaifu, hivyo walikuwa wakipiga simu za usalama kwenye anwani yangu ya nyumbani, wakati wenzangu wa kiume wanakabiliwa na unyanyasaji tofauti; [wao] walijua kwamba wito wa usalama unaweza kusababisha tatizo kubwa nyumbani, na inaweza kusababisha mimi kuwacha kazi.

Mwanamke mlinzi, Misri

Katika hali nyingine, watetezi wa wanawake wamekuwa wakikubwa na unyanyasaji wa nyumbani kama njia ya kuwahimiza kuacha kazi zao.

Ubaguzi wa kijinsia katika harakati za haki za binadamu

Watetezi wa wanawake waliripoti uzoefu wa vurugu kutoka ndani ya mashirika yao ya wanaharakati, pamoja na ukosefu wa utambuzi wa kazi zao. Kama mwanamke mlinzi kutoka Mexico alisema,

Hii ni aina ya mashambulizi na tishio tofauti na mengine kwa sababu haikuja kutoka kwa vikundi, wala kutoka kwa makampuni, ilitoka NGO ambayo nilifanya kazi ... Nilianza kunakosoa shirika, na kisha mashambulizi ya maneno yalianza; mashambulizi ya kisaikolojia pia. Kwa mfano, sikuwa naitwa kwenye mikutano yoyote; walianza kuzuia kazi yangu; mapendekezo yangu yote ya kazi yaligeuka; matusi yalifanya kuhusu uwezo wangu wa kitaaluma, kwa utu wangu pia. Mwishoni, walitishia kunifuta kazi, na hivyo walifanya.

Mwanamke mwininge wa kike kutoka Mexico alisema kuhusu madhara ya kutishiwa na unyanyasaji,

Wakati mwininge [katika shirika langu la awali] watu walini karibia kwa njia ambayo iliniogofya. Haikuwa kamwe moja kwa moja, kama katika maeneo mengine, lakini nilihisi nitoke kwa mashirika mengine hata kama nilipenda kufanya kazi huko, kwa sababu nilikuwa nimechoka kwa unyanyasaji ... kulikuwa na watu wengi wanaotusumbua, au kutetemea mapendekezo yetu. Hiyo ni aina ya vurugu.

Wengine walisema kuhusu mchango ama maoni yao haikutabuliwa. Mshambuliaji wa mwanamke kutoka Mexico alikumbuka, "tumegundua kwamba vipengele vya kijinsia [katika kazi za haki za binadamu] hazikutajwa hasa wakati wa kuwashirikisha wanawake watetezi wa haki za binadamu ... kazi tulioifanya haikuonekana ... hajatambuliwa. [Katika siku za nyuma] hatukuihakikishia wenywewe kama watetezi wa haki za binadamu ... mara nyingi wanaume walikuwa wakitambuliwa pekee [kwa ajili ya kazi yetu]".

Hali hii imekuwa na athari mbaya na kuzuia ushiriki wa wanawake katika mashirika ya haki za binadamu yenye jinsia mchanganyiko.

Wakati vurugu inatoka ndani, kutoka kwenye nyanja ya karibu; kama vile washirika wenyewe hisia, na wenzagu kutoka ndani ya harakati za kijamii, wakati hilo linatokea, huwa hata hatari zaidi kuliko watendaji wa nje.

Mwanamke wa haki za binadamu, Mexico

Ushirikiano, usalama, ulinzi

Watetezi wa wanawake huko kolombia na Mexico waliongea juu ya udhaifu katika mifumo ya ulinzi wa serikali wakati wa kukabiliana na hatari. Pia walisema taasisi hizi zinazingatia tu usalama wa kimwili.

Ukosefu wa familia kuingizwa katika mipangilio ya kuhamishwa kwa muda kwa watetezi wa wanawake ilitajwa kama pingamizi kubwa. Kama mtetezi wa mwanamke wa Kenya alisema, "Kwangu mimi itakuwa vigumu kuhamishwa kwa sababu ya watoto wangu. Labda kwa kuhamisha unaweza kufanya mambo kuwa mabaya Zaidi - hivyo jambo bora ni kushughulikia mambo ulipo."

Watetezi wa wanawake walisisitiza umuhimu wa ufanuzi wa jumla, wa aina nyingi za usalama. Mwanamke mlinzi kutoka Mexico alisema,

Kitu cha kuhitajika ambacho tumepeendekeza kama njia mpya ni kuzingatia hali ya kijinsia, aina ya kukabiliana na hofu, au mipango ya usalama ... inayojumuisha kikamilifu seti za zana za kuendelea kufanya kazi na kupata msaada kwa ajili ya ustawi wa maisha, uponyaji wa kujitegemea, usalama wa kidijitali, ushirikiano wakati wa kwenda mahakamani, ushirikiano wa kisaikolojia na kisheria, na kuwezesha kuwa na nafasi salama kama vile makao ... Usalama ni sehemu ndogo tu ya picha, ulinzi si tu unaohusiana na hatari, lakini kuwa na haki ya kuishi katika mazingira na hali nzuri ya kuendelea na kazi yetu.

Hata hivyo, watetezi wa wanawake walitambua kwamba ilikuwa vigumu kushughulikia ustawi wa akili na kihisia kama kipengele cha msingi cha usalama. Mwanamke mlinzi nchini Kenya aliona,

Watu wanahuishwa zaidi na kukabiliana na usalama wa kimwili kwa sababu ndio tunayoona na kuingiliana nayo. Dakika unayogusa juu ya afya ya akili unagusa kwenye pahali laini sana kwa watu wengi - lakini kuna haja ya ufanamu mwininge juu ya hali ya akili.

Kwa watetezi wa wanawake, uchambuzi wa ushirikiano wa usalama ni wa msingi. Kama mlinzi wa mwanamke kutoka Mexico alisema,

Tunapaswa kuzingatia usalama kutoka kwa nia nyingi, hasa tunapozungumzia usalama kwa wanawake; kwa sababu ya hali yangu mwenywewe kama mwanamke mdogo na maskini, mwanamke asiyé na kazi ya kudumu, mwanamke anayeishi Mexico lakini ana mizizi huko Oaxaca na Michoacán; basi kila aina ya kijamii na muundo hutuweka usalama wetu katika hatari.

Nguvu kutoka kwa uhusiano na ushirikiano na wengine

Uhusiano na wengine, mitando, na nafasi salama za kushirikiana zilikuwa muhimu kwa hisia za usalama wa watetezi wa wanawake.

Kama mlinzi wa mwanamke kutoka Mexico alisema,

[kile kinanifanya kujisikia salama ni kwamba sasa kuna wanawake wanaohusika na usalama na ulinzi wa wanawake wengine. Hiyo hunipunguzia hofu sana. Sio kwamba nadhani kuwa hakuna watu wanaohusika na usalama wangu, lakini najua kwamba ikiwa ni mwanamke

mwingine, atakuwa na ufahamu wa mambo fulani ambayo kwa mfano mpenzi wangu au baba yangu hawafahu. Si kwa sababu hawataki kuelewa au hawana uelewa, lakini ni kwa sababu hizo ni uzoefu tofauti wa kijinsia. Hiyo inanilettea usalama mwingi, [ushirikiano wa wanawake] ni kitu kilichoanzishwa, angalau mionganoni mwetu. Hata wakati mwingine sisi [wanawake]

Kuhusu Mradi huu

Taarifa ya Sera hii inatokana na matokeo ya utafiti ya mradi 'Kuepuka Hatari, Kumudu Usalama, na Kupoeka Msaada' ambao unachunguza uzoefu wa watetezi wa haki za binadamu waliomo hatarini Kolombia, Meksiko, Misri, Kenya, na Indonesia.

Mahojiano na tafiti zilifanyika na zaidi ya watetezi wa haki za binadamu 400 kati ya Julai 2015 na Novemba 2016.

Centre for Applied Human Rights
University of York
Yorkshire House
6 Innovation Close, York Science Park
Heslington, York YO10 5ZF
United Kingdom

+44 (0)1904 325830
cahr-admin@york.ac.uk
york.ac.uk/cahr

tunaonekana kama kutoa 'ulinzi usio wa kitaaluma' - nadhani hii ni kweli na tunahitaji kujifunza zaidi - lakini kujenga maeneo haya ya umoja ni muhimu sana, wakati mwingine nafasi hizi zinakutoa kutoka kwa hali ngumu.

Matokeo ya Mazoezi

Ni muhimu kwa watunga sera, watendaji, na watetezi wa haki za binadamu wa jinsia:

- kushughulikia ubaguzi wa kijamii na taasisi dhidi ya watetezi wa wanawake, hasa kuhusiana na upatikanaji wa haki
- Hakikisha kwamba vitisho na mashambulizi dhidi ya watetezi wa wanawake vinachunguzwa, na wahalifu kupelekwa kortini
- Kufahamu umuhimu na madhara ya ngono na ubaguzi dhidi ya watetezi wa wanawake katika mashirika ya haki za binadamu na harakati na kuchukua hatua wazi ili kukomesha haya
- Tathmini uzoefu wa watetezi wa wanawake wa mipango ya ulinzi dhidi ya kanuni saba za mazoea mazuri yaliyopendekezwa na Mwandishi maalum wa Umoja wa Mataifa juu ya hali ya watetezi wa haki za binadamu (A / HRC / 31/55), ikiwa ni pamoja na kuthamini kuititia mbinu ya ushirika
- Hakikisha kuwa watetezi wa wanawake wanawezeshwa kukutana kwa usalama na kubadilishana mawazo, uzoefu, mikakati, na rasilimali ili kuungana mikono

Mtafiti Mkuu

Alice M. Nah

Timu ya utafiti

Sherif Azer	Irina Ichim
Patricia Bartley	Katrina Maliamauv
Peter Cousins	Erick Monterrossas
Indria Fernida	Patrick Mutahi
Kholoud Hafez	Paola Pacheco Ruiz
Budi Hernawan	Emily Schmitz

Kwa taarifa Zaidi

securityofdefendersproject.org

security-of-defenders-project@york.ac.uk

Marejeo

Nah, A.M. and Dwyer Smith, H. (2018) Gender, Intersectionality, and Security, Human Rights Defender Hub Policy Brief 6, Centre for Applied Human Rights, University of York: York, available at securityofdefendersproject.org

Nakala ya kuhariri

Dewi English

Mchoraji

Lara Luna Bartley

Kubuni

Design and Print Solutions